

Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.

Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporu

2 Ekim 2023

İÇİNDEKİLER

Derecelendirme Sonucu ve Özeti	3
Derecelendirme Metodolojisi	5
Şirket Hakkında	6
1.KISIM: PAY SAHİPLERİ	9
Pay sahipliği haklarının kullanımının kolaylaştırılması	9
Bilgi alma ve inceleme hakları	10
Genel kurula katılım hakkı	10
Oy hakkı	11
Azlık hakları	11
Kâr payı hakkı.	11
Payların devri	12
2. KISIM: KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK	13
Kurumsal İnternet Sitesi	13
Faaliyet Raporu	14
Bağımsız Denetim	15
3. KISIM: MENFAAT SAHİPLERİ	16
Menfaat sahiplerine ilişkin şirket politikası	16
Menfaat sahiplerinin şirket yönetimine katılımının desteklenmesi	16
Şirketin insan kaynakları politikası	16
Müşteriler ve tedarikçilerle ilişkiler	17
Etik kurallar ve Sosyal Sorumluluk	17
Sürdürülebilirlik	18
4. KISIM: YÖNETİM KURULU.	19
Yönetim kurulunun işlevi	19
Yönetim kurulunun faaliyet esasları	19
Yönetim kurulunun yapısı	20
Yönetim kurulu toplantılarının şekli	20
Yönetim kurulu bünyesinde oluşturulan komiteler	20
Yönetim kurulu üyelerine ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere sağlanan mali haklar	22
Notların Anlamı	24
Çekinceler	25

Derecelendirme Sonucu ve Özeti

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş. (TUPRS)

SAHA
Kurumsal Yönetim Notu:

9,68

ANA BÖLÜMLER: Ort. 96,80

Pay Sahipleri : 95,90

Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık : 98,03

Menfaat Sahipleri : 99,51

Yönetim Kurulu : 95,41

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100

YÖNETİCİ ÖZETİ

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ("Tüpraş" veya "Şirket") için 3 Ekim 2022 tarihinde 9,65 olarak belirlenen Kurumsal Yönetim Derecelendirme notu **9,68** olarak revize edilmiştir. SAHA bu derecelendirme çalışmasında Sermaye Piyasası Kurulu'nun Ocak 2014 tarihinde yayınladığı "Kurumsal Yönetim İlkeleri"ni ("Tebliğ") baz alan yeni metodolojisini kullanmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin kurumsal yönetim ilkelerine verdiği önem, bunu sürekli ve dinamik bir süreç olarak yürütmekteki isteklilik ve bu doğrultuda gerçekleştirmiş olduğu gelişmeler göz önüne alınarak, şirketin kurumsal yönetim derecelendirme notu yukarıdaki şekilde oluşmuştur.

Ayrıca, SAHA yıllık olarak Dünya Kurumsal Yönetim Endeksi yayınlamaktadır. Bu endeks ülkeleri; hem kurumsal yönetim prensiplerine uyma düzeylerine hem de kurumsal yönetimle ilgili kurumlarının gelişmişlik düzeylerine göre sıralamaktadır. Endeksin oluşumunda uluslararası kabul görmüş standartlar, kurallar, yönetmelikler ve ülkeleri şeffaflık, yolsuzluk, iş yapma kolaylığı açısından mukayese eden endeksler dikkate alınmaktadır. Tüpraş, SAHA'nın 12 Temmuz 2023 tarihinde yayımlanmış olduğu Dünya Kurumsal Yönetim Endeksi'ne ("DKYE") göre 1. grup içinde yer almaktadır. SAHA'nın yayınladığı Dünya Kurumsal Yönetim Endeksi'nin detaylarına <http://www.saharing.com> adresinden ulaşılabilir.

Pay Sahipleri başlığı altında **9,59** alan Tüpraş'ta pay sahipliği haklarının kullanılmasında mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer iç düzenlemelere uyulmakta olup bu hakların kullanılmasını sağlayacak önlemler alınmıştır. Ortaklık pay sahiplerinin ortaklık ile ilgili yazılı bilgi talepleri yanıtlanmaktadır. Oy haklarının kullanılmasında imtiyaz veya üst sınır yoktur. Genel kurul öncesi prosedürler ve genel kurulun yapılışı mevzuata uygundur. Bir başış ve yardım politikası oluşturulmuş ve genel kurul onayına sunulmuştur. Şirket'in kamuya açıklanmış tutarlı bir kâr dağıtım politikası vardır. İşlem gören payların devrinde herhangi bir kısıtlama yoktur. Genel kurulların kamuya açık olarak yapılması yönünde genel kurul iç yönergesinde hüküm bulunmaktadır. Bunlara karşın, Şirket ana sözleşmesinde azlık hakları oranının belirlenmesinde halka açık anonim şirketler için öngörülen %5 ile yetinilmiştir.

Tüpraş, **Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık** başlığı altında **9,80** almıştır. Şirketin, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin "Kamuyu Aydınlatma" başlığında belirtilen bilgi ve belgelerin yer aldığı kapsamlı bir internet sitesi mevcuttur ve önemli olay ve gelişmeler, hemen her türlü iletişim olanağı kullanılarak SPK ve Borsa İstanbul A.Ş. (BIST) mevzuatına uygun şekilde kamuya açıklanmaktadır. İnternet sitesi uluslararası yatırımcılar için İngilizce olarak da hazırlanmıştır. Bunlara karşın, yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan tüm menfaatlerin faaliyet raporunda kişi bazında yer almaması bu başlık altında gelişmeye açık alanlar olarak belirlenmiştir.

Tüpraş, **Menfaat Sahipleri** başlığı altında **9,95** almıştır. Menfaat sahiplerinin haklarının kullanımı kolaylaştırılmıştır. Çalışanlara yönelik yazılı bir tazminat politikası oluşturulup şirketin internet sitesi üzerinden kamuya açıklanmıştır. Derecelendirme dönemi içinde herhangi bir kamusal ceza/yaptırım olmamıştır. Şirket'in internet sitesi vasıtasıyla kamuya açıklanmış etik kuralları bulunmaktadır. Menfaat sahiplerinin Şirket yönetimine katılımını destekleyici mekanizmalar şirket içi düzenlemelerle yazılı hale getirilmiştir. Şirket'in yazılı bir insan kaynakları politikası vardır. Sürdürülebilirlik politikası ve uygulamaları ile birlikte sosyal sorumluluk çalışmaları üst seviyededir.

Yönetim Kurulu başlığından **9,54** alan Tüpraş'ın vizyon, misyon ve stratejik hedefleri belirlenmiştir. Yönetim kurulu on bir üyeden oluşmakta olup kurulda icracı üye bulunmamaktadır. Yönetim kurulunda dört bağımsız üye vardır. Bağımsız üyelerin belirlenmesinde SPK kriterlerine uyulmuştur. Yönetim kurulu bünyesinde Kurumsal Yönetim, Denetim, Risk Yönetim ve Yürütme komiteleri kurulmuş ve komitelerin çalışma esasları kamuya açıklanmıştır. Yönetim kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme esasları şirketin internet sitesinde yer almaktadır. Şirket, yönetim kurulu üyelerine veya üst düzey yöneticilerine borç vermemekte, kredi kullandırmamaktadır. Tebliğ'de belirlenen şartları sağlayan bir yönetici sorumluluk sigortası mevcuttur. Yönetim kurulu tarafından onaylanmış bir çeşitlilik politikası vardır. Tüpraş Yönetim Kurulu Çalışma Esasları bulunmaktadır. Diğer yandan, yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan tüm menfaatler toplu olarak kamuya açıklanmaktadır, kişi bazında açıklama yapılması esastır.

Derecelendirme Metodolojisi

Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.'nin kurumsal yönetim derecelendirme metodolojisi, Sermaye Piyasası Kurulu'nun Ocak 2014 tarihinde yayınladığı "Kurumsal Yönetim İlkeleri"ni baz alır.

Bu ilkeler, Dünya Bankası, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ve bu iki örgütün özel sektör temsilcilerinin katılımı ile birlikte oluşturduğu Global Kurumsal Yönetim Forumu (GCGF) öncü çalışmaları temel alınarak, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından kurulan komiteye Sermaye Piyasası Kurulu'nun, Borsa İstanbul A.Ş.'nin ve Türkiye Kurumsal Yönetim Forumu'nun uzmanları ve temsilcileri dahil edilerek, bir çok akademisyen, özel sektör temsilcisi, kamu kuruluşları ile çeşitli meslek örgütlerinin görüş ve önerileri dikkate alındıktan sonra ülke koşullarına göre uyarlanmıştır.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yer alan ana prensiplerin bir kısmı "uygula, uygulamıyorsan açıkla" diğer kısmı uygulanması zorunlu prensiplerdir. Ancak, bu İlkelerde yer alan prensiplerin uygulanıp uygulanmadığına; uygulanmıyor ise buna ilişkin gerekçeli açıklamaya, bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarına ve gelecekte şirketin yönetim uygulamalarında İlkelerde yer alan prensipler çerçevesinde bir değişiklik yapma plânının olup olmadığına ilişkin açıklamaya, yıllık faaliyet raporunda yer verilmesi ve ayrıca kamuya açıklanması gerekmektedir.

İlkeler; pay sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, menfaat

sahipleri, yönetim kurulu olmak üzere dört ana bölümden oluşmaktadır.

Bu İlkeler baz alınarak SAHA Kurumsal Yönetim Derecelendirme metodolojisi 330 mertebesinde alt kriter belirlemiştir. Her bir kriter, derecelendirme sürecinde, Şirket yöneticileri tarafından sağlanan ve kamunun kullanımına açık Şirket bilgileri kullanılarak değerlendirilir. Bu kriterlerin bazıları basit bir Evet/Hayır yanıtıyla skorlanabildiği gibi, bazıları daha ayrıntılı açıklamaları gerektirir.

Derecelendirme notları 1 (en zayıf) ilâ 10 (en güçlü) arasında verilir. En yüksek (10) dereceyi elde edebilmek için Şirketlerin SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne tam uyum göstermiş olması gerekir (notların daha ayrıntılı bir açıklaması için bu raporun son bölümüne bakınız).

Toplam derecelendirme notunu belirlemede her bir ana bölüm için SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne paralel olarak aşağıdaki ağırlıklar kullanılır:

Pay Sahipleri: %25

Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık: %25

Menfaat Sahipleri: %15

Yönetim Kurulu: %35

Metodolojimizde her bir ana bölümün alt başlıklarına ağırlık tahsis edilip değerlendirme yapıldıktan sonra nihai "toplam" derecelendirme notuna ulaşılır. Bunun için, her bir bölüme verilen not belirlenmek suretiyle ilân edilerek "İlkelere uyum düzeyi" ayrıntılı olarak tespit edilmiş olur.

Şirket Hakkında

TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	
	Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ömer KOÇ Genel Müdür İbrahim YELMENOĞLU
Gülbahar Mah., Büyükdere Cad., No: 101/A, 34394 Şişli, İstanbul Tel: (0 212) 878 90 00 https://www.tupras.com.tr	Yatırımcı İlişkilerinden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Doğan KORKMAZ Tel: (0 212) 878 98 01 dogan.korkmaz@tupras.com.tr

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ("Tüpraş" veya "Şirket") 16 Kasım 1983 tarihinde kurulmuştur. Şirket'in ana faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

- Her çeşit ham petrol, petrol ürünleri ve kimyasal ürünleri temin ve rafine etmek, üretilen ve ithal edilen ham petrol, petrol ve kimyasal ürünlerin ihracat dahil her türlü ticari faaliyeti ile beraber üretim ve satış aşamasında depolama ve taşıma faaliyetlerinde bulunmak ve bu maksatla yurt içinde ve dışında petrol rafinerileri kurmak ve işletmek,
- Petrokimya sanayi ve ilgili diğer sanayi alanında fabrikalar, tesisler kurmak ve işletmek,
- Petrokimyasal maddeler ve ilgili diğer maddelerin elde edilmesi için gerekli hammaddeler, yardımcı maddeler, malzeme ve kimyasal maddeleri tedarik ederek işlemek veya bu maddeleri üretmek ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Üretim faaliyetinin her aşamasında elde edilecek ürünleri ambalajlamak ve bunun için ambalaj endüstrisi kurmak, atık, yan ürün ve standart dışı maddeleri değerlendirmek ve/veya satmak, değerlendirme olanağı bulunmayan maddelerin yok edilmesi için gerekli tesisleri kurmak ve işletmek,
- Yasa ve yönetmelikler çerçevesinde, her türlü enerji ve enerji ile ilgili sanayi alanında santraller, tesisler kurmak ve işletmek. Bunun için gerekli her türlü ekipman, malzeme ve kimyevi maddeyi tedarik ederek kullanmak ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Her türlü petrol ürünleri, LPG ve doğalgazın yurtiçi, yurtdışı toptan ve perakende alımı, satımı, ithali, ihracı, depolanması, pazarlanması, bu amaç ve konularda kısmen ya da tamamen faaliyet göstermek üzere diğer gerçek ve tüzel kişilerle dağıtım ve pazarlama şirketi veya benzeri diğer ortaklıklar kurmak veya mevcut ortaklıkların hisse senetlerini ve hisseyi temsil eden evraklarını temellük etmek, gerektiğinde satmak, iştirak paylarını almak veya devretmektir.

Tüpraş ve bağlı ortaklıklarının (topluca "Grup" olarak adlandırılacaktır) temel faaliyetlerinin önemli bölümü Türkiye'de olup, Grup'un faaliyetleri rafinaj sektörü, petrol ürünleri ticaret ve taşımacılığı, elektrik üretimi ve tedarigi altında toplanmıştır.

Şirket hisseleri 1991 yılından beri Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİST") işlem görmektedir.

Şirket "TUPRS" kodu ile Borsa İstanbul Yıldız Pazar - Grup 1'de işlem görmekte olup, BIST KATILIM 50 / BIST 100 / BIST BANKA DIŞI LİKİT 10 / BIST TUM / BIST 50 / BIST KATILIM 30 / BIST KİMYA, PETROL, PLASTİK / BIST KOCAELİ / BIST YILDIZ / BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK / BIST KATILIM TUM / BIST 30 / BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KATILIM / BIST SİNİ / BIST KATILIM 100 endekslerine dâhil bulunmaktadır.

Rapor tarihi itibarıyla Şirket'in sermaye yapısı aşağıdaki şekilde oluşmuştur:

Sermaye Yapısı		
Ortakların Ünvanı	Pay Tutarı (TL)	Pay Yüzdesi (%)
ENERJİ YATIRIMLARI AŞ	893.996.545,48	46,40
KOÇ HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ	122.297.870,88	6,35
DİĞER	910.501.181,64	47,25
TOPLAM	1.926.795.598	100,00

* Şirketin ana ortağı Enerji Yatırımları A.Ş., Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve bunlar tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

Rapor tarihi itibarıyla Şirket'in yönetim kurulu aşağıdaki gibidir:

Yönetim Kurulu	
Üye	Görevi
Mehmet Ömer KOÇ	Yönetim Kurulu Başkanı
Yıldırım Ali KOÇ	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Mustafa Rahmi KOÇ	Yönetim Kurulu Üyesi
Semahat Sevim ARSEL	Yönetim Kurulu Üyesi
Levent ÇAKIROĞLU	Yönetim Kurulu Üyesi
Erol MEMİOĞLU	Yönetim Kurulu Üyesi
Yağız EYÜBOĞLU	Yönetim Kurulu Üyesi
Muharrem Hilmi KAYHAN	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Ayşe Canan EDİBOĞLU	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Kamil Ömer BOZER	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Zekeriya KAYA	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

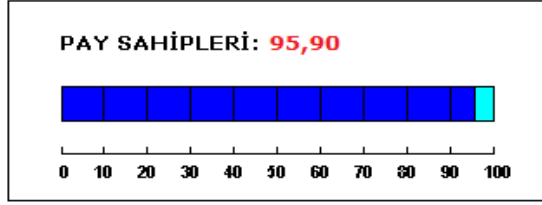
*11 üyeden oluşan yönetim kurulunda Şirket'te icrai görevi olan üye bulunmamaktadır.

Kurumsal Yönetim Komitesi	
Üye	Görevi
Muharrem Hilmi KAYHAN	Başkan
Yağız EYÜBOĞLU	Üye
Doğan KORKMAZ	Üye

Denetimden Sorumlu Komite	
Üye	Görevi
Muharrem Hilmi KAYHAN	Başkan
Kamil Ömer BOZER	Üye

Risk Yönetim Komitesi	
Üye	Görevi
Ayşe Canan EDİBOĞLU	Başkan
Erol MEMİOĞLU	Üye

1.KISIM: PAY SAHİPLERİ

SİNOPSİS

+	Faal bir Yatırımcı ilişkileri Bölümü var
+	Bağış ve yardım politikası belirlenmiş ve genel kurul onayına sunulmuş
+	Genel kurullar mevzuata uygun yapılıyor
+	Oy hakkında imtiyaz yok
+	Şirket'in belirli ve tutarlı bir kâr dağıtım politikası var
+	Halka açık payların devri hususunda herhangi bir zorlaştırıcı uygulama yok
+	Genel kurulların kamuya açık yapılması yönünde genel kurul iç yönergesinde hüküm var
=	Azlık hakları oranının belirlenmesinde halka açık anonim şirketler için öngörülen %5 ile yetinilmiş

1.1. Pay Sahipliği Haklarının Kullanımının Kolaylaştırılması:

Tüpraş'ın pay sahipleri ile ilişkileri, Yatırımcı İlişkilerinden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı ve Kurumsal Yönetim Komitesi üyesi Sn. Doğan KORKMAZ sorumluluğunda Kurumsal Risk Direktörlüğü bünyesinde oluşturulmuş Yatırımcı İlişkileri ve Kurumsal Yönetim Birimi tarafından yürütülmektedir. Bölüm yetkilisi Tebliğ'de belirtilen nitelikleri haizdir.

Şirket organlarının yanı sıra "Yatırımcı İlişkileri Müdürlüğü", başta bilgi alma ve inceleme hakkı olmak üzere pay sahipliği haklarının korunması ve kullanılmasının kolaylaştırılmasında etkin rol oynamakta ve aşağıdaki görevleri yerine getirmektedir:

- Yatırımcılar ile Şirket arasında yapılan yazışmalar ile diğer bilgi belgelere ilişkin kayıtlar sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmaktadır.
- Şirket pay sahiplerinin Şirket ile ilgili yazılı bilgi talepleri yanıtlanmaktadır.
- Genel kurul toplantısının yürürlükteki mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer Şirket düzenlemelerine uygun olarak yapılması sağlanmaktadır.
- Genel kurul toplantısında, pay sahiplerinin yararlanabileceği dokümanlar hazırlanmaktadır.
- Kurumsal yönetim ve kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü husus dahil olmak üzere sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesini gözetmektedir.

Yatırımcı İlişkileri Müdürlüğü, yürütmekte olduğu faaliyetlerle ilgili olarak en az yılda bir kez yönetim kuruluna rapor sunmaktadır. Derecelendirme dönemi içinde yapılan raporlamalar tarafımıza ibraz edilmiştir.

Pay sahipliği haklarının kullanımını etkileyebilecek nitelikteki bilgi ve açıklamalar güncel olarak Şirket'in kurumsal internet sitesinde pay sahiplerinin kullanımına sunulmaktadır.

Dönem içinde bu yönde bir ceza/uyarı alınmamıştır.

Tüm pay sahiplerine genel kurul dışındaki bilgilendirme toplantılarına katılma olanağı sunulmaktadır.

1.2. Bilgi Alma ve İnceleme Hakları:

Şirket yönetiminin özel denetim yapılmasını zorlaştıracı işlem yaptığı yönünde bir bulguya rastlanılmamıştır.

Şirketle ilgili yasal mevzuatın gerektirdiği her türlü bilgi, tam ve dürüst biçimde, zamanında verilmiş olup derecelendirme dönemi içinde bu yönde bir ceza/uyarı alınmamıştır.

Ayrıca Şirket, bir bilgilendirme politikası oluşturarak internet sitesinden kamuya ilan etmiştir.

1.3. Genel Kurula Katılım Hakkı:

08.03.2023 tarihinde gerçekleştirilen 2022 mali yılına ait olağan genel kurula ilişkin toplantı ilanı 13.02.2023 tarihinde, mevzuat ile öngörülen usullerin yanı sıra, mümkün olan en fazla sayıda pay sahibine ulaşmayı sağlayacak şekilde, elektronik haberleşme de dahil, her türlü iletişim vasıtası ile Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak yapılmıştır.

Yapılan bildirimlerde; toplantı günü ve saati, tereddüt yaratmayacak şekilde toplantı yeri, gündem, davetin hangi organ tarafından yapıldığı, faaliyet raporu ile mali tabloların, diğer genel kurul evrakının ve dokümanının hangi adreste incelenebileceği açıkça belirtilmiştir.

Bunların yanı sıra, Şirket gündem maddelerine ilişkin açıklayıcı bir bilgilendirme dokümanı hazırlamıştır.

Faaliyet raporu, mali tablolar ve gündem maddelerine dayanak teşkil eden diğer belgeler genel kurul

toplantısına davet için yapılan ilan tarihinden itibaren, Şirket'in merkez ve şubeleri ile elektronik ortam dahil, pay sahiplerinin en rahat şekilde ulaşabileceği yerlerde incelemeye açık tutulmaktadır.

Şirket'in kurumsal internet sitesinde açıklamanın yapıldığı tarih itibarıyla Şirket'in ortaklık yapısını yansıtan toplam pay sayısı ve oy hakkı, Şirket sermayesinde imtiyazlı pay bulunup bulunmadığı hakkında bilgi pay sahiplerine duyurulmaktadır.

Genel kurul gündemi hazırlanırken, her teklifin ayrı bir başlık altında verilmiş olmasına dikkat edilmiş ve gündem başlıkları açık ve farklı yorumlara yol açmayacak şekilde ifade edilmiştir. Gündemde "diğer", "çeşitli" gibi ibareler yer almamaktadır. Genel kurul toplantısından önce verilen bilgiler, ilgili oldukları gündem maddelerine atıf yapılarak verilmiştir.

Genel kurul toplantısında, gündemde yer alan konuların tarafsız ve ayrıntılı bir şekilde, açık ve anlaşılabilir bir yöntemle aktarılması konusuna toplantı başkanının özen göstermiş, pay sahiplerine eşit şartlar altında düşüncelerini açıklama ve soru sorma imkânı verilmiştir.

Yönetim hakimiyetini elinde bulunduran pay sahiplerinin, yönetim kurulu üyelerinin, idari sorumluluğu bulunan yöneticilerin ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarının, Şirket veya bağlı ortaklıkları ile çıkar çatışmasına neden olabilecek önemli bir işlem yapması ve/veya Şirket'in veya bağlı ortaklıklarının işletme konusuna giren ticari iş türünden bir işlemi kendi veya başkası adına yapması veya aynı tür ticari işlemlerle uğraşan bir başka şirkete sorumluluğu sınırsız ortak sıfatıyla girmesi ile ilgili olarak izin verilmesi genel kurul gündemine dahil edilmiştir.

Gündemde özellik arz eden konularla ilgili yönetim kurulu üyeleri, ilgili diğer kişiler, finansal tabloların hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yetkililer ve denetçiler gerekli bilgilendirmeleri yapabilmek ve soruları cevaplandırmak üzere genel kurul toplantısında hazır bulunmuşlardır.

Şirket bir bağış ve yardım politikası oluşturmuş ve genel kurulun onayına sunmuştur. Genel kurul toplantısında dönem içinde yapılan tüm bağış ve yardımların tutarı ve yararlanıcıları ise ayrı bir gündem maddesi ile ortaklara bilgi verilmiştir.

Genel kurul toplantıları, söz hakkı olmaksızın menfaat sahipleri ve medya dahil kamuya açık olarak yapılmakta olup bu yönde genel kurul iç yönergesinde bir hüküm bulunmaktadır.

Genel kurul toplantısına Şirket'in bağımsız denetimini gerçekleştiren firmanın temsilcisi katılmıştır.

1.4. Oy Hakkı:

Şirketin hisseleri A ve C Grubu olmak üzere iki gruba ayrılmış olup tamamı nama yazılıdır. Şirketin çıkarılmış sermayesi 1.926.795.598 TL olup, söz konusu çıkarılmış sermayesi muvazaadan ari şekilde ödenmiştir.

Şirket esas sözleşmesinde belirtildiği üzere; toplam 1 adet (C) grubu payın Türk Silahlı Kuvvetleri'nin akaryakıt ihtiyacının karşılanmasını kısıtlayacak ve/veya karşılanmasına engel olacak nitelikte birleşme, bölünme ya da Şirket' in tasfiyesine ilişkin kararlarda veto hakkı bulunmaktadır.

Ayrıca, T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait nama yazılı (C) grubu bir adet hissenin yönetim kuruluna bir aday gösterme imtiyazı bulunmaktadır.

Belirtilen düzenlemelerin haricinde oy hakkında herhangi bir imtiyaz bulunmamaktadır.

Şirket oy hakkının kullanılmasını zorlaştırmacı uygulamalardan kaçınmakta ve sınır ötesi de dahil olmak üzere her pay sahibine oy hakkını en kolay ve uygun şekilde kullanma fırsatı sağlamaktadır.

1.5. Azlık Hakları:

Azlık haklarının kullanılmasına azami özen gösterilmektedir. Azlık hakları, esas sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir miktara sahip olanlara tanınmamış, Şirket mevzuatta halka açık şirketler için öngörülmüş olan oranları benimsemiştir.

Blok hissedarın çıkarlarının Şirket çıkarları ile geliştiğine dair herhangi bir bulguya rastlanılmamıştır.

1.6. Kâr Payı Hakkı:

Şirket'in belirli ve tutarlı bir kâr dağıtım politikası vardır. Bu politika, genel kurul toplantısında pay sahiplerinin onayına sunulmuş ve Şirket'in internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.

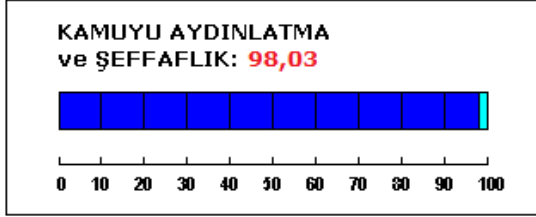
Şirket'in kâr dağıtım politikası yatırımcıların Şirket'in gelecek dönemlerde elde edeceği kârın dağıtım usul ve esaslarını öngörebilmesine imkân verecek açıklıkta asgari bilgileri içermektedir. Kâr dağıtım politikasında pay sahiplerinin menfaatleri ile Şirket menfaati arasında dengeli bir politika izlenmektedir.

2022 mali yılında Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre hazırlanan finansal tablolarda dağıtılabilir dönem kârı oluşması nedeniyle kâr payı dağıtılması hususu, gerekçesi ile birlikte olağan genel kurulun onayına sunularak oy çokluğu ile onaylanmıştır.

1.7. Payların Devri:

Payların devri hususunda; halka açık kısım için herhangi bir zorlaştırıcı hüküm veya uygulama gerek esas sözleşmede gerekse genel kurul kararlarında bulunmamaktadır. Şirket esas sözleşmesinde "borsada işlem gören nama yazılı paylarının devirleri bakımından Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerinin uygulanacağı" yönünde hüküm bulunmaktadır.

2.KISIM: KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

SİNOPSİS

+	İnternet sitesi kapsamlı ve kamunun aydınlatılmasında aktif olarak kullanılmakta
+	Faaliyet raporu mevzuata uygun, kapsamlı ve bilgilendirici
+	Kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler mevzuata uygun olarak yapılmakta
+	Uluslararası yatırımcılar için internet sitesi İngilizce olarak da hazırlanmış
-	Yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan tüm menfaatler toplu olarak verilmiş

2.1. Kurumsal İnternet Sitesi:

Kamunun aydınlatılmasında, Şirket'e ait internet sitesi aktif olarak kullanılmakta ve burada yer alan bilgiler sürekli güncellenmektedir.

Şirket'in kurumsal internet sitesinde; mevzuat uyarınca açıklanması zorunlu bilgilerin yanı sıra; ticaret sicil bilgileri, son durum itibarıyla ortaklık ve yönetim yapısı, imtiyazlı pay olmadığı hakkında bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte Şirket esas sözleşmesinin son hali, özel durum açıklamaları, finansal raporlar, faaliyet raporları, izahnameler ve diğer kamuyu aydınlatma belgeleri, genel kurul toplantılarının gündemleri, katılanlar cetvelleri ve toplantı tutanakları, vekâleten oy kullanma

formu, bilgilendirme politikası, kâr dağıtım politikası, Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında Şirket'e ulaşan bilgi talepleri, soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar yer almaktadır.

İnternet sitesinde yer alan bilgiler, uluslararası yatırımcıların yararlanması açısından Türkçe ile aynı içerikte olacak şekilde İngilizce olarak da hazırlanmıştır.

Şirket'in internet sitesinde ayrıca; yatırımcı sunumları, komitelerin çalışma esasları, bağış ve yardım politikası, özel durum açıklamaları başlığı altında önemli yönetim kurulu kararları, yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş vizyon/misyon, sermaye artırım ve temettü ödeme bilgileri, genel kurul iç yönergesi, haber alanı, sosyal sorumluluk çalışmaları, üst yönetim hakkında bilgi, finansal veriler, başlıca rasyo analizleri, yatırımcıları ilgilendirecek olay ve gelişmelere ilişkin takvim ve insan kaynakları politikasına yer verilmiştir.

SPK'nın 10.01.2019 tarih ve 2/49 sayılı Kararı uyarınca hazırlanan ve Şirketin Yönetim Kurulu tarafından onaylanan 2022 yılı Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (URF) ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu (KYBF) faaliyet raporunda yer almakta olup, ilgili dokümanlara Kamuyu Aydınlatma Platformu'ndaki Şirketin kurumsal yönetim sayfasından da ulaşılabilir. Tüpraş KYBF ve URF bildirimlerini, belirlenen bildirim süresi içinde, 14.02.2023 tarihinde KAP üzerinden gerçekleştirmiştir.

Şirket'in ortaklık yapısına kurumsal internet sitesinde yer verilmiştir. Dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile %5'ten yüksek

paya sahip olan gerçek kişi pay sahipleri "Şirketin ana ortağı Enerji Yatırımları A.Ş., Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve bunlar tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir" şeklinde açıklanmıştır.

2.2. Faaliyet Raporu:

Yönetim kurulu faaliyet raporunu, kamuoyunun Şirket'in faaliyetleri hakkında tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak ayrıntıda hazırlamıştır.

Faaliyet raporunda;

- Raporun dönemi, Şirket'in unvanı, ticaret sicil numarası, iletişim bilgileri,
- Dönem içinde yönetim ve denetleme kurullarında görev alan başkan ve üyelerin ad ve soyadları, yetki sınırları, bu görevlerinin süreleri (başlangıç ve bitiş tarihleriyle),
- Şirket'in faaliyet gösterdiği sektör ve bu sektör içerisindeki yeri hakkında bilgi,
- Şirket'in birimlerinin nitelikleri, yıl içindeki faaliyetlerine ilişkin genel açıklamalar ve yıl içinde görülen gelişmeler,
- Yatırımlardaki gelişmeler,
- KYBF ve URF şablonları,
- İlişkili taraf işlemlerine ilişkin bilgiler,
- Finansal tablolarda yer almayan ancak kullanıcılar için faydalı olacak diğer hususlar,
- Şirket'in organizasyon, sermaye ve ortaklık yapıları ve varsa bunlara ilişkin hesap dönemi içindeki değişiklikler,

- Personel ve işçilere sağlanan tüm menfaatler, personel sayısı bilgileri,
- İmtiyazlı paylara ve payların oy sayısına ilişkin açıklamalar,
- Yapılan araştırma ve geliştirme faaliyetleri,
- Kâr dağıtım politikası,
- Finansal durum, kârlılık ve borç ödeme durumlarına ilişkin temel rasyolar,
- Şirket'in finansman kaynakları ve risk yönetim politikaları,
- Hesap döneminin kapanmasından ilgili finansal tabloların görüşüleceği genel kurul toplantı tarihine kadar geçen sürede meydana gelen önemli olaylar

yer almıştır.

Mevzuatta belirtilen hususlara ek olarak, faaliyet raporunda;

- Yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin Şirket dışında yürüttükleri görevler hakkında bilgiye,
- Yönetim kurulu komitelerinin üyelerine, toplanma sıklığına, yürütülen faaliyetleri de içerecek şekilde çalışma esaslarına ve komitelerin etkinliğine ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesine,
- Yönetim kurulunun yıl içerisindeki toplantı sayısına ve yönetim kurulu üyelerinin söz konusu toplantılara katılım durumuna,
- Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri hakkında bilgiye,

- Şirket aleyhine açılan önemli davalar ve olası sonuçları hakkında bilgiye,
- Sermayeye doğrudan katılım oranının %5'i aştığı karşılıklı iştiraklere ilişkin bilgiye,
- Çalışanların sosyal hakları, mesleki eğitimi ile diğer toplumsal ve çevresel sonuç doğuran Şirket faaliyetlerine ilişkin kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetleri hakkında bilgiye,
- Derecelendirme notlarına,
- Kurumsal Yönetim Uyum Beyanına

yer verilmiştir.

Diğer yandan, yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan tüm menfaatler toplu olarak verilmiş olup Tebliğ gereği bu bilginin kişi bazında verilmesi esastır.

2.3. Bağımsız Denetim:

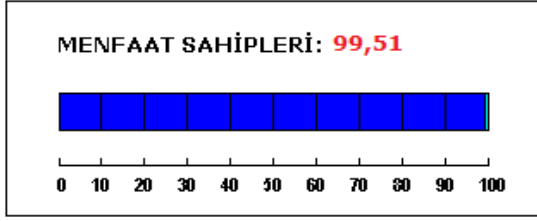
Şirket'in bağımsız denetimini yapan kuruluş; PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.'dir.

Son dönemde bağımsız denetçinin görüş bildirmekten kaçındığı, şartlı görüş bildirdiği ya da imza atmadığı durumlar olmamıştır. Bununla birlikte bağımsız denetçiler ile mahkemeye yansımış anlaşmazlıklar bulunmadığı beyan edilmiştir.

Bağımsız denetim kuruluşu ve bu kuruluşun denetim elemanları, bağımsız denetim hizmeti verdikleri dönemde, bedelli veya bedelsiz olarak danışmanlık hizmetleri vermemiştir.

Bağımsız denetim kuruluşunun yönetim veya sermaye bakımından doğrudan ya da dolaylı olarak hâkim bulunduğu bir danışmanlık şirketi ve çalışanları, Şirket'e aynı dönem için danışmanlık hizmeti vermemiştir.

3.KISIM: MENFAAT SAHİPLERİ

SİNOPSİS

+	Menfaat sahiplerinin haklarının kullanımı kolaylaştırılmış
+	Etik kurallar bütünü hazırlanmış ve kamuya açıklanmış
+	Çalışanlara yönelik yazılı bir tazminat politikası oluşturulmuş ve kamuya açıklanmış
+	Menfaat sahiplerinin Şirket yönetimine katılımını destekleyici mekanizmalar var
+	Derecelendirme dönemi içinde herhangi bir kamusal ceza/yaptırım yok
+	Sürdürülebilirlik politikası ve uygulamaları ile birlikte Sosyal Sorumluluk çalışmaları üst düzeyde

3.1. Menfaat Sahiplerine İlişkin Şirket Politikası:

Tüpraş menfaat sahiplerinin mevzuat ve karşılıklı sözleşmelerle düzenlenen haklarını garanti altına almıştır. Bunun dışındaki durumlarda, menfaat sahiplerinin çıkarları iyi niyet kuralları çerçevesinde ve Şirket imkânları ölçüsünde korunmaktadır. Hakların ihlali halinde etkili ve süratli bir tazmin imkânı sağlanmaktadır.

Menfaat sahiplerinin haklarının korunması ile ilgili Şirket politikaları ve prosedürleri hakkında yeterli şekilde bilgilendirmek amacıyla, Şirket'in internet sitesinin aktif olarak kullanıldığı kanaati edinilmiştir.

Şirket'in kurumsal yönetim uygulamaları, başta çalışanlar olmak üzere tüm menfaat sahiplerinin yasal ve etik açıdan uygun olmayan işlemlere ilişkin kaygılarını yönetime iletmesine imkân verecek yapıdadır.

Buna ek olarak, çalışanlara yönelik yazılı bir tazminat politikası oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.

3.2. Menfaat Sahiplerinin Şirket Yönetimine Katılımının Desteklenmesi:

Tüpraş'ın, başta Şirket çalışanları olmak üzere menfaat sahiplerinin, Şirket faaliyetlerini aksatmayacak şekilde, Şirket yönetimine katılımını destekleyici modelleri geliştirmiş olduğu tespit edilmiştir. Şirket tarafından benimsenen söz konusu modellere şirketin iç düzenlemelerinde yer verilmiş olup dokümanlar tarafımızca görülmüştür.

3.3. Şirket'in İnsan Kaynakları Politikası:

Şirket'in yazılı bir insan kaynakları politikası vardır ve genel olarak insan kaynakları uygulamaları hakkında internet sitesi üzerinden kamuya bilgilendirme yapılmaktadır.

Bu kapsamda; işe alım politikaları oluşturulurken ve kariyer planlamaları yapılırken, eşit koşullardaki kişilere eşit fırsat sağlanması ilkesi benimsenmiştir.

Yönetici görev değişikliklerinin Şirket yönetiminde aksaklığa sebep olabileceği öngörülen durumlarda yeni görevlendirilecek yöneticilerin belirlenmesi hususunda halefiyet planlaması hazırlanmıştır.

Ayrıca;

- Personel alımına ilişkin ölçütlerin yazılı olarak belirlenmiş olduğu ve bu ölçütlere uyulduğu,
- Çalışanlara sağlanan tüm haklarda adil davranılmakta olduğu, çalışanların bilgi, beceri ve görgülerini arttırmalarına yönelik eğitim programları gerçekleştirildiği ve eğitim politikaları oluşturulduğu,
- Şirket'in finansal durumu, ücret, kariyer, eğitim, sağlık gibi konularda çalışanlara yönelik bilgilendirme toplantıları yapılarak görüş alışverişinde bulunulduğu,
- Çalışanlar ile ilgili olarak alınan kararların veya çalışanları ilgilendiren gelişmelerin çalışanlara veya temsilcilerine bildirilmekte olduğu,
- Şirket çalışanlarının görev tanımları ve dağılımı ile performans ve ödüllendirme kriterlerinin çalışanlara duyurulduğu,
- Çalışanlara verilen ücret ve diğer menfaatlerin belirlenmesinde verimliliğe dikkat edildiği,
- Çalışanlar arasında ırk, din, dil ve cinsiyet ayrımı yapılmaması ve çalışanların Şirket içi fiziksel, ruhsal ve duygusal kötü muamelelere karşı korunması için önlemlerin alınmış olduğu,
- Çalışanlar için güvenli çalışma ortamı ve koşulları sağlandığı

gerek Şirket'in kamuya açıkladığı insan kaynakları uygulamalarından gerekse URF ve KYBF bildirimlerinden anlaşılmaktadır.

Ayrıca, Tüpraş, çalışanların sendikal haklarına saygı göstermekte ve bu haklarını özgürce kullanabilmelerine olanak tanımaktadır. Çalışanların

yasalar çerçevesinde örgütlenmiş olmak şartıyla sendikalara ve sivil toplum kuruluşlarına üye olmaları desteklenmektedir. Şirket kuruluşundan beri Toplu İş Sözleşmesi imzalamaktadır. Petrol-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Tüpraş'ta yasal düzenlemeler çerçevesinde belirlenen sayılarda sendika işyeri temsilcileri bulunmaktadır.

3.4. Müşteriler ve Tedarikçilerle İlişkiler:

Tüpraş, mal ve hizmetlerinin pazarlamasında ve satışında müşteri memnuniyetini sağlayıcı tedbirleri almaktadır.

Şirket, müşterinin satın aldığı ürünlere ilişkin taleplerinin işleme konulmasında gecikme olduğunda bu durum müşterilere bildirilmektedir.

Ticari sır kapsamında, müşteri ve tedarikçiler ile ilgili bilgilerin gizliliğine dikkat edilmektedir.

Malların ve hizmetlerin piyasa dışı fiyatlandırıldığına dair bir delil bulunmamaktadır.

3.5. Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk:

Şirketin internet sitesi vasıtasıyla kamuya açıklanmış etik kurallar bütünü mevcuttur.

Tüpraş'ın sosyal sorumluluk kapsamındaki faaliyetlerinin genel olarak, tarafımızca üst seviyede olduğu değerlendirilmiştir.

Yıl boyunca gerçekleşen çevre maliyetlerinin ortaya konulması için minimum GRI (Global Reporting Initiative) kriterlerini karşılayacak şekilde "Çevre Maliyet Tabloları" oluşturulmuş ve kullanılmaya başlanmıştır.

Derecelendirme dönemi süresince kamu idareleri tarafından Şirket'in yükümlü tutulduğu uygulama/yaptırım bulunmamaktadır.

Ayrıca Şirket, irtikâp ve rüşvet dâhil olmak üzere her türlü yolsuzlukla mücadele edildiğini URF bildirimini üzerinden beyan etmiş ve rüşvet ve yolsuzlukla mücadele politikasını internet sitesinde yayımlamıştır.

Tüpraş'ın çevreye, tüketiciye, kamu sağlığına ilişkin düzenlemeler ile etik kurallara uyduğu, uluslararası geçerliliğe sahip insan haklarına saygı gösterdiği kanaati edinilmiştir. İnsan hakları politikası mevcuttur.

3.6. Sürdürülebilirlik

Şirketin çevre, doğa, enerji tasarrufu, geri dönüşüm ve eğitim konularında politikası, iç düzenlemeleri mevcuttur.

Tüpraş'ın, sürdürülebilirliği bir yönetim unsuru olarak değerlendirerek sistematik biçimde yönettiğine dair Şirket beyanı tarafımızca yapılan gözlemlere uygundur. Şirket faaliyetlerinin sosyal, ekonomik ve çevresel etkilerini ve bu alanlarda gerçekleştirdiği çalışmalardan elde ettiği sonuçların yer aldığı sürdürülebilirlik raporu kurumsal internet sitesi aracılığıyla kamuya duyurulmuştur. Bu kapsamda 2007 yılından bu yana her yıl yayımlanan sürdürülebilirlik raporları Şirket internet sitesinde yer almaktadır.

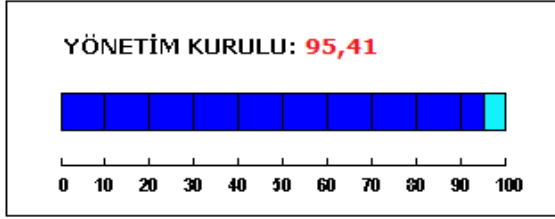
Tüpraş'ın tüm rafinerilerinde entegre Yönetim Sistemleri olan ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, ve ISO 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi, ISO 10002 Müşteri

Memnuniyeti Yönetim Sistemi etkin olarak uygulanmaktadır.

Tüpraş, BİST SE (Refinitiv), S&P Global, MSCI ESG Rating, FTSE4Good, Sustainalytics ve Vigeo Eiris (Moody's), Bloomberg Toplumsal Cinsiyet Eşitliği (GEI) gibi pek çok ulusal ve uluslararası sürdürülebilirlik endeksinde yer almaktadır.

Derecelendirme dönemi içinde çevreye verilen zararlar nedeniyle alınan bir ceza ya da Şirket aleyhine açılan bir dava bulunmamaktadır.

4.KISIM: YÖNETİM KURULU

SİNOPSİS

+	Yönetim kurulu yapılanması Tebliğ'e uygun şekilde
+	Yönetim kurulunda dört bağımsız üye var
+	Denetim, Kurumsal Yönetim ve Risk Yönetim ve Yürütme komiteleri ihdas edilmiş ve etkin olarak çalışmakta
+	Yönetim kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme esasları belirlenmiş ve kamuya açıklanmış
+	Police bedeli sermayenin %25'ini aşan yönetici sorumluluk sigortası var
+	Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış bir çeşitlilik politikası var
-	Yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan tüm menfaatler toplu olarak kamuya açıklanmakta

4.1. Yönetim Kurulunun İşlevi:

Yönetim kurulu; aldığı stratejik kararlarla, Şirket'in risk, büyüme ve getiri dengesini en uygun düzeyde tutarak akılcı ve tedbirli risk yönetimi anlayışıyla Şirket'in öncelikle uzun vadeli çıkarlarını gözetmekte, Şirket'i bu prensiplerle idare ve temsil etmektedir.

Yönetim kurulu Şirket'in stratejik hedeflerini tanımlamış, Şirket'in ihtiyaç duyacağı insan ve finansal kaynaklarını belirlemiş, Şirket yönetiminin performansını denetlemekte ve Şirket

faaliyetlerinin mevzuata, esas sözleşmeye, iç düzenlemelere ve oluşturulan politikalara uygunluğunu gözetmektedir.

4.2. Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları:

Yönetim kurulunun faaliyetlerini şeffaf, hesap verebilir, adil ve sorumlu bir şekilde yürütmektedir.

Yönetim kurulu üyeleri arasındaki görev dağılımı faaliyet raporunda açıklanmıştır. Ayrıca, yönetim kurulunun finansal tablo ve faaliyet raporlarının kabulüne ilişkin aldığı kararın ve bu kapsamda verdiği beyanın içeriğine URF ve KYBF dahil edilmiştir.

Yönetim kurulu, risk yönetim ve bilgi sistemleri ve süreçlerini de içerecek şekilde iç kontrol sistemlerini, ilgili yönetim kurulu komitelerinin görüşünü de dikkate alarak oluşturmuştur. Bu çerçevede, yönetim kurulu, yılda en az bir kez risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerinin etkinliğini gözden geçirmektedir. Bununla birlikte, iç kontroller ve iç denetimin varlığı, işleyişi ve etkinliği hakkında faaliyet raporunda bilgi verilmiştir.

Esas sözleşmede yönetim kurulu başkanı ile icra başkanı/genel müdürün yetkileri ayrıştırılarak ifade edilmiştir.

Yönetim kurulu Şirket ile pay sahipleri arasında etkin iletişimin korunmasında, yaşanabilecek anlaşmazlıkların giderilmesinde ve çözüme ulaştırılmasında öncü rol oynamakta ve bu amaca yönelik olarak Kurumsal Yönetim Komitesi ve Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi ile yakın iş birliği içerisinde çalışmaktadır.

Yöneticilerin görevlerini gereği gibi yerine getirmemeleri nedeniyle Şirket'in ve üçüncü kişilerin uğrayabilecekleri zararların tazmini ile ilgili yönetici sorumluluk sigortası bulunmaktadır. Polişe bedeli, Tebliğ'de tavsiye edildiği üzere Şirket sermayesinin %25'ini aşan bir bedelde olup bu konuda açıklama faaliyet raporu içeriğinde yer almaktadır.

4.3. Yönetim Kurulunun Yapısı:

Şirket'in yönetim kurulu on bir üyeden oluşmuştur. Kurulda icracı üye bulunmamaktadır. İcrada görevli olmayan yönetim kurulu üyeleri içerisinde, görevlerini hiçbir etki altında kalmaksızın yapabilme niteliğine sahip dört bağımsız üye vardır.

Bağımsız üye adaylarının belirlenmesinde SPK kriterlerine uyulmuştur. Bu kapsamda; Kurumsal Yönetim Komitesi yönetim ve pay sahipleri de dahil olmak üzere bağımsız üyelik için aday tekliflerini, adayın bağımsızlık ölçütlerini taşıyıp taşıyamaması hususunu dikkate alarak değerlendirmiş ve buna ilişkin değerlendirmesini bir rapora bağlayarak yönetim kurulu onayına sunmuştur.

Bağımsız yönetim kurulu üye adayları, mevzuat, esas sözleşme ve SPK kriterleri çerçevesinde bağımsız olduklarını yazılı olarak beyan etmişlerdir.

Yönetim kurulunda iki kadın üye bulunmakta olup mevcut durumda yönetim kurulunun %18'ini temsil etmektedir. Tebliğ'in tavsiye niteliğindeki, yönetim kurulunda kadın üye oranı için %25'ten az olmamak kaydıyla bir hedef oran ve hedef zaman belirlenmesi ve bu hedeflere ulaşmak için politika oluşturulması ilkesi kapsamında çeşitlilik politikası mevcuttur. Yönetim kurulu üye yapısı çeşitlilik arz etmektedir.

4.4. Yönetim Kurulu Toplantılarının Şekli:

Yönetim kurulu üyeleri şirket işleri için yeterli zaman ayırmaktadır. Yönetim Kurulu, şirket işlerine yetecek sıklıkta toplanmakta olup yıl içerisinde toplam 35 Yönetim Kurulu kararı alınmıştır.

Yönetim kurulu başkanı, diğer yönetim kurulu üyeleri ve icra başkanı/genel müdür ile görüşerek yönetim kurulu toplantılarının gündemini belirlemektedir.

Yönetim kurulu toplantısı gündeminde yer alan konular ile ilgili bilgi ve belgeler, eşit bilgi akışı sağlanmak suretiyle, toplantıdan yeterli zaman önce yönetim kurulu üyelerinin incelemesine sunulmaktadır.

Yönetim kurulunda her üyenin bir oy hakkı bulunmaktadır.

Yönetim kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağı şirket içi düzenlemeler ile yazılı hale getirilmiş olup Yönetim Kurulu Çalışma Esasları oluşturulmuştur.

Yönetim kurulu üyelerinin şirket dışında aldığı görevler ve gerekçeleri, grup içi ve grup dışı ayrımı yapılmak suretiyle seçiminin görüşüldüğü genel kurul toplantısında pay sahiplerinin bilgisine sunulmuştur.

4.5. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komiteler:

Yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı olarak yerine getirmek amacıyla kurul bünyesinde Kurumsal Yönetim Komitesi, Denetimden Sorumlu Komite ve Risk Yönetim Komiteleri kurulmuştur.

Komitelerin görev alanları, çalışma esasları ve hangi üyelerden oluşacağı yönetim kurulu tarafından belirlenmiş ve Şirket'in internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.

Denetimden Sorumlu Komite üyelerinin tamamı, diğer komitelerin ise başkanları, bağımsız yönetim kurulu üyeleri arasından seçilmiştir. İcra başkanı/genel müdür komitelerde görev almamaktadır. Tebliğ'e uygun olarak, komite üyelerinin çoğunluğu icracı olmayan üyelerden oluşmuştur. Bağımsız yönetim kurulu üyeleri değerlendirme dışında tutulduğunda bir yönetim kurulu üyesinin birden fazla komitede görev almamasına özen gösterilmiştir.

Komitelerin görevlerini yerine getirmeleri için gereken kaynak ve destek yönetim kurulu tarafından sağlanmaktadır. Komiteler, gerekli gördükleri yöneticiyi toplantılarına davet edebilmekte ve görüşlerini alabilmektedirler.

Komitelerin toplanma sıklıkları yeterli seviyede değerlendirilmiştir. KYBF bildirimine göre, 2022 yılında Kurumsal Yönetim Komitesi 9 kez, Denetim Komitesi 8 kez ve Risk Yönetim Komitesi 6 kez toplanmıştır. Yürütme Komitesi ise 12 kez toplanmıştır.

Kurumsal Yönetim Komitesi Şirket'te kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığını, uygulanmıyor ise gerekçesini ve bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarını tespit etmekte ve yönetim kuruluna kurumsal yönetim uygulamalarını iyileştirici tavsiyelerde bulunmaktadır. Ayrıca, Yatırımcı İlişkileri Birimi'nin çalışmalarını gözetmektedir.

Tebliğ'e uygun olarak, Yatırımcı İlişkilerinden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Sn. Doğan Korkmaz Kurumsal Yönetim Komitesi üyesidir.

Denetimden Sorumlu Komite;

- Şirket'in muhasebe sistemi, finansal bilgilerinin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve

Şirket'in iç kontrol ve iç denetim sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimini yapmakta,

- Şirket'in muhasebe, iç kontrol sistemi ve bağımsız denetimiyle ilgili olarak Şirket'e ulaşan şikâyetlerin incelenmesi, sonuca bağlanması, Şirket çalışanlarının, Şirket'in muhasebe ve bağımsız denetim konularındaki bildirimlerinin gizlilik ilkesi çerçevesinde değerlendirilmesi konularında uygulanacak yöntem ve kriterleri belirlemekte,
- Kamuya açıklanacak yıllık ve ara dönem finansal tabloların Şirket'in izlediği muhasebe ilkeleri ile gerçeğe uygunluğuna ve doğruluğuna ilişkin değerlendirmelerini, Şirket'in sorumlu yöneticileri ve bağımsız denetçilerinin görüşlerini alarak kendi değerlendirmeleriyle birlikte yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmekte,
- Kendi görev ve sorumluluk alanıyla ilgili tespitlerini ve konuya ilişkin değerlendirmelerini ve önerilerini derhal yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmektedir.

Denetimden sorumlu komite üyeleri Tebliğ'de belirlenmiş niteliklere sahiptir.

Denetimden sorumlu komitenin çalışma esasları ve hesap dönemi içinde yönetim kuruluna kaç kez yazılı bildirimde bulunduğu ve toplantı sonuçları hakkında yıllık faaliyet raporunda açıklama yapılmıştır. 2022 yılında Denetimden Sorumlu Komite 8 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bağımsız denetim kuruluşunun seçim süreci, denetimden sorumlu komitenin bağımsız denetim kuruluşlarının yetkinlik ve bağımsızlık koşullarını da dikkate alarak uygun gördüğü denetim

firmasını yönetim kuruluna önermesi biçiminde gerçekleşmektedir.

Risk Yönetim Komitesi, risk yönetim sistemlerini en az yılda bir kez gözden geçirmektedir. Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin alınması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmaktadır.

Tüpraş Yönetim Kurulu bünyesinde Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi kurulmamış olup bu komitelerin görevleri Tebliğ'e uygun olarak Kurumsal Yönetim Komitesi'nin çalışma esaslarına dahil edilmiştir.

Kurumsal Yönetim Komitesi, Yönetim Kurulu ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilik pozisyonları için uygun adayların saptanması, değerlendirilmesi ve eğitilmesi konularında şeffaf bir sistemin oluşturulması ve bu hususta politika ve stratejiler belirlenmesi konularında çalışmalar yapmaktadır. Yönetim kurulunun yapısı ve verimliliği hakkında düzenli değerlendirmeler yapmakta ve bu konularda yapılabilecek değişikliklere ilişkin tavsiyelerini yönetim kuruluna sunmaktadır.

Aynı şekilde, Yönetim Kurulu üyelerinin ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilerin ücretlendirilmesinde kullanılacak ilke, kriter ve uygulamaları şirketin uzun vadeli hedeflerini dikkate alarak belirlemekte, bunların gözetimini yapmakta ve ücretlendirmede kullanılan kriterlere ulaşma derecesi dikkate alınarak, yönetim kurulu üyelerine ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere verilecek ücretlere ilişkin önerilerini yönetim kuruluna sunmaktadır.

4.6. Yönetim Kurulu Üyelerine ve Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar:

Yönetim kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme esasları yazılı hale getirilmiş ve genel kurul toplantısında ayrı bir madde olarak ortakların bilgisine sunulmuştur.

Bu amaçla hazırlanan ücretlendirme politikası, Şirket'in internet sitesinde yer almaktadır. Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin ücretlendirmesinde şirketin performansına dayalı ödeme planları kullanılmamaktadır.

Şirket'in, herhangi bir yönetim kurulu üyesine veya üst düzey yöneticilerine borç vermediği, kredi kullandırmadığı, üçüncü bir kişi aracılığıyla şahsi kredi adı altında kredi kullandırmadığı veya lehine kefalet gibi teminatlar vermediği URF bildirimi üzerinden beyan edilmiştir.

Yöneticilerin, Şirket hakkındaki gizli ve kamuya kapalı bilgileri kendileri veya başkaları lehine kullandıklarına dair karine yoktur.

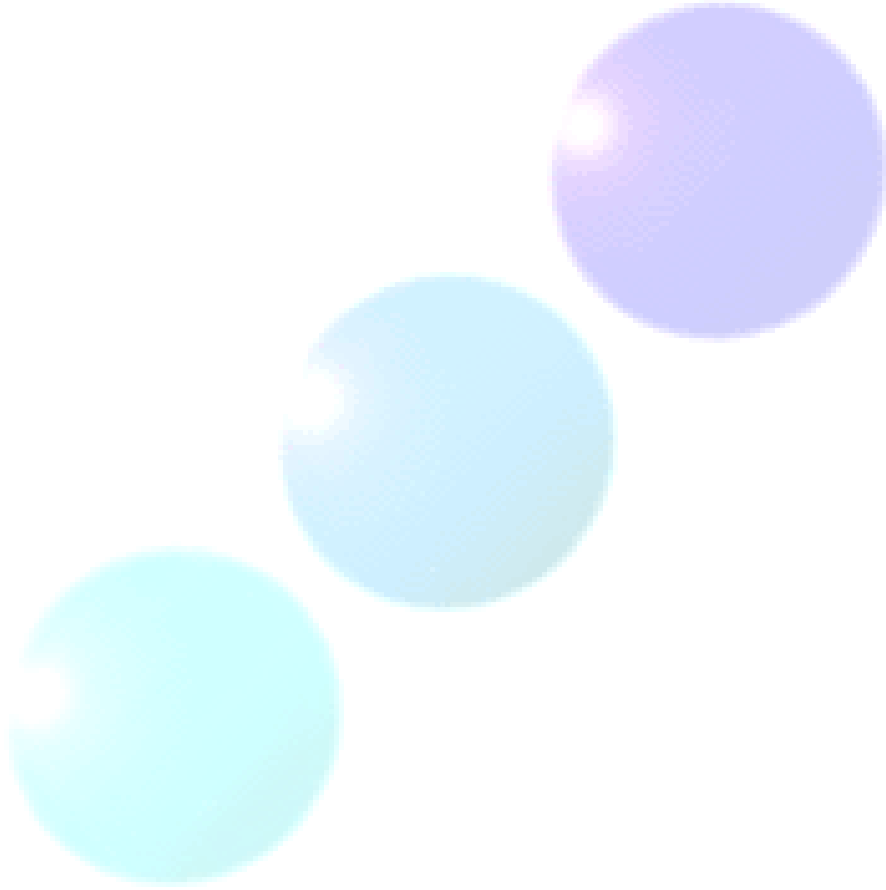
Şirket işleri ile ilgili olarak doğrudan veya dolaylı hediye kabul etmiş, haksız menfaat sağlamış yönetici de bulunmamaktadır.

İdari sorumluluğu bulunan yöneticilerin görevlerini gereği gibi yerine getirmemeleri nedeniyle şirketin ve üçüncü kişilerin uğrayabilecekleri zararların tazmini ile ilgili sigorta yaptırılmıştır.

Yeni görevlendirilen yöneticiler için oryantasyon süreci Şirket'in iç düzenlemelerinde yazılı olarak belirlenmiştir. Uyum Süreci Rehber Programı ile işe yeni giren Tüpraş çalışanları için, kurum kültürüne ve işe adaptasyonunun hızlı bir şekilde sağlanması amacıyla ilk 3 aylık oryantasyon döneminde Rehber Destek Programı uygulaması bulunmaktadır.

Diğer yandan, yönetim kurulu üyelerine ve idari sorumluluğu bulunan

yöneticilere verilen ücretler ile sağlanan diğer tüm menfaatler yıllık faaliyet raporu vasıtasıyla toplu olarak verilmiş olup Tebliğ gereği bu bilginin kişi bazında verilmesi esastır.

Notların Anlamı

Not	Anlamı
9 - 10	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne büyük ölçüde uyum sağlamış ve tüm politika ve önlemleri uygulamaya sokmuştur. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları etkin bir şekilde oluşturulmuş ve işlemektedir. Tüm kurumsal yönetim riskleri tespit edilmiş ve aktif bir şekilde yönetilmektedir. Pay ve menfaat sahiplerinin hakları en adil şekilde gözetilmektedir; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık faaliyetleri en üst düzeydedir ve yönetim kurulunun yapı ve işleyişi en iyi uygulama kategorisindedir. Bu alanlarda hemen hemen hiçbir zaaf bulunmamaktadır. BIST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne en üst düzeyde dâhil edilmek hak edilmiştir.
7 - 8	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne önemli ölçüde uyum sağlamış ve çoğu gerekli politika ve önlemleri uygulamaya sokmuştur. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları, az sayıda iyileştirmelere gerek duyulsa da etkin bir şekilde oluşturulmuş ve işlemektedir. Kurumsal yönetim risklerinin çoğunluğu tespit edilmiş ve aktif bir şekilde yönetilmektedir. Pay ve menfaat sahiplerinin hakları adil şekilde gözetilmektedir; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık faaliyetleri üst düzeydedir ve yönetim kurulunun yapı ve işleyişi sağlam temellere dayandırılmıştır. Çok büyük riskler teşkil etmese de, bu alanların biri veya birkaçında bazı iyileştirmeler gereklidir. BIST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne üst düzeyde dâhil edilmek hak edilmiştir.
6	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne orta derecede uyum sağlamış ve gerekli politika ve önlemlerin bir kısmını uygulamaya sokmuştur. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları, orta derecede oluşturulmuş ve işlemekte, ancak iyileştirmelere gerek vardır. Kurumsal yönetim risklerinin bir kısmı tespit edilmiş ve aktif bir şekilde yönetilmektedir. Ulusal standartlara uyum sağlanmıştır ancak uluslararası platformlarda bu standartların gerisinde kalınabilir. Pay sahipleri; menfaat sahipleri; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık; ve yönetim kurulu alanlarının bazılarında iyileştirmeler gerekmektedir.
4 - 5	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne gereken asgari derecede uyum sağlamış ve gerekli politika ve önlemlerin standartların altında bir kısmını uygulamaya sokmuştur. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları, gereken asgari derecede oluşturulmuş, ancak tam etkin bir şekilde işlememektedir. Kurumsal yönetim riskleri tamamen tespit edilmemiş ve aktif bir şekilde yönetilememektedir. Pay sahipleri; menfaat sahipleri; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık; ve yönetim kurulu alanlarının bazılarında veya hepsinde önemli iyileştirmeler gerekmektedir.
<4	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum sağlamamıştır ve gerekli politika ve önlemleri zayıftır. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları, gerekli etkinlikte oluşturulmamıştır. Önemli kurumsal yönetim riskleri mevcut olup bu riskler aktif bir şekilde yönetilmemekte ve şirket kurumsal yönetim ilkelerine duyarlı değildir. Pay sahipleri; menfaat sahipleri; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık; ve yönetim kurulu alanlarının hepsinde önemli zaafılar vardır. Yatırımcı güveni zedelenabilir ve maddi zararlar oluşabilir.

ÇEKİNCELER

Bu Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporu, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri baz alınarak, hem Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. iş birliğiyle sağlanan ve hem Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin kamunun kullanımına açık olarak yayınladığı bilgilere dayanılarak Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş. tarafından hazırlanmıştır.

Bu rapor Saha A.Ş. analistleri tarafından eldeki bilgi ve verilerin iyi niyet, bilgi birikimi ve deneyim ile çözümlenmesinden sonra ortaya çıkmış olup, kurumların hissedar haklarına verdikleri önemin, kamuyu aydınlatma faaliyetlerinin, menfaat sahipleri ile ilişkilerinin ve yönetim kurullarının genel kredibilitesi hakkında bir görüştür. Derecelendirme notu ise, derecelendirilen şirketin menkul kıymetleri için asla bir al/sat önerisi olamayacağı gibi, belli bir yatırımcı için o yatırım aracının uygun olup olmadığı hakkında bir yorum da değildir. Bu sonuçlar esas alınarak doğrudan veya dolaylı olarak uğranabilecek her türlü maddi/manevi zararlardan ve masraflardan Saha A.Ş. sorumlu tutulamaz. Bu yorumların üçüncü şahıslara yanlış veya eksik aksettirilmesinden veya her ne şekilde olursa olsun doğacak ihtilâflar da Saha A.Ş. analistlerinin sorumluluğu altında değildir.

Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş. bağımsızlık, tarafsızlık, şeffaflık ve analitik doğruluk ilkeleriyle hareket eder ve davranış kuralları olarak IOSCO (Uluslararası Sermaye Piyasaları Komisyonu)'nun kurallarını aynen benimsemiş ve web sitesinde yayınlamıştır (www.saharating.com).

© 2023, Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş. Bütün hakları saklıdır. Bu Kurumsal Yönetim Derecelendirme raporunda sunulan bilgilerin, Saha A.Ş.'nin ve Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin izni olmaksızın yazılı veya elektronik ortamda basılması, çoğaltılması ve dağıtılması yasaktır.

İrtibat:

Ali Perşembe
apersembe@saharating.com

Nareg Toros
ntoros@saharating.com

Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş

Valikonağı Cad., Hacı Mansur Sok., Konak Apt. 3/1, Nişantaşı, İstanbul

Telefon: (0212) 291 97 91, Faks: (0212) 291 97 92

• info@saharating.com • www.saharating.com